

SUOMALAISTA MUSIIKKIA HARMONIKALLE

Finnish Music for Accordion

MATTI MURTO

Dona eis pacem

Sacred Music for Accordion

- I Choral
- II Ricercar
- III Toccata
- IV Fuga

Lohtajan Kirkkomusiikkijuhlien vuoden 2005 tilausteos.
Teoksen kantaesitys Lohtajan kirkossa 20.7.2005, Matti Rantanen.

*Commissioned by the Church Music Festival of Lohtaja, Finland.
First performed by Matti Rantanen on 20 July 2005.*

Vuoden 2004 Aasian hyökyalojen uhrien muistolle.
In memory of the victims of the Asian tsunami of 2004.

Tämä teos on Matti Rantosen CD-levyllä FAICD-22, Suomen Harmonikkainstituutti, 2008.
Recorded by Matti Rantanen, FAICD-22, Finnish Accordion Institute, 2008.

*This score was produced with support from the Foundation for the promotion
of Finnish Music (Luses).*

© MODUS MUSIKKI OY
PL 206 / P.O. Box 206
67101 Kokkola, Finland
puh. /fax + 358 (0)6 - 8329 810
email: info@modusmusiikki.fi
www.modusmusiikki.fi

SUOMALAISTA MUUSIKKIA HARMONIKALLE
Finnish Music for Accordion

MATTI MURTO

DONA EIS PACEM

Sarja harmonikalle – *Sacred Music for Accordion*

2004–05

- I *Chorale*
- II *Ricercar*
- III *Toccata*
- IV *Fuga*

Toimittanut – *Edited* Matti Rantanen

MATTI MURTO (s. 1947 Ylöjärvellä) aloitti musiikkiopintonsa Tampereen konservatoriossa ja siirtyi vuonna 1970 jatkamaan opintojaan Sibelius-Akatemiaan, jossa hän suoritti vuonna 1973 teoriadiplomin prof. Jouko Tolosen johdolla. Tämän jälkeen hän jatkoi sävellysopintojaan Aulis Sallisen ja Kalevi Ahon johdolla. Murto on myöhemmin opiskellut myös musiikkitiedettä Helsingin yliopistossa, jossa hän suoritti filosofian lisensiaatin tutkinnon syksyllä 2005. Hänen käsitteli lisensiaattitutkimuksessaan Aulis Sallisen sinfonioiden orkestrointia.

Murron sävellyksissä harmoniset elementit, lyryisyys, romanttinen ekspressiivisyys sekä suomalaiseen kansanmusiikkiin pohjautuva vapaatonaalinen melodiikka ovat keskeisimpiä tyylituntomerkejä. Erityisesti harmonikalle sävelletyt soolo- ja kamarimusikaatit ovat viime vuosina olleet hänen tuotannostaan eniten esillä.

Lohtajan Kirkkomusiikkijuhlien tilaustyönä syntynyt sooloharmonikkateos *Dona eis pacem* (*Anna heille rauhasi*) sai kantaesityksensä Lohtajan kirkossa kesällä 2005 Matti Rantasan soittamana. Tapaninpäivänä 2004 tapahtunut Aasian hyökyalo-katastrofi vaikutti hyvin voimakkaasti juuri meneillään olleeseen sävellystyöhön ja teoksen tunnelmaan. Sävellyksestä tuli surusoitto tsunamiin uhreille, joille teos on myös omistettu.

Säveltäjä on kirjoittanut teoksestaan seuraavasti:

"Olen käyttänyt teoksessani kahta tunnettua suomalaista kansankoraalia temaatinsena materiaalina. Teoksen ensimmäinen osa *koraali* perustuu virteen, joka tunnetaan mm. nimellä "Jo varhain, Herra, annoit". Tämä sama koraali tunnetaan myös Hilja Haahdin tekemin sanoin "Kuin helmin heiastaapi". Koraalin teema hahmottuu toisinaan hyvin selkeänä, mutta välillä se vääristyy, muuntuu ja katoaa taustalle. Koraalin alkuperäinen melodia perustuu keskeisesti pentatoniselle viisisävelasteikolle, mikä tuo siihen osaltaan eksoottista itämaista väriä. Melodian taustalla olevat harmoniat ja erääät muut musiikilliset aiheet luovat koraaliin synkkiä ja uhkaavia tunnelmia.

Toinen osa *ricercar* on tekstuuriltaan polyfoniinen ja se muistuttaa suuresti rakenteeltaan perinteistä fuugaa. Sen temaatinen materiaali pohjautuu koraaliin "Suo, Jeesus, paras opettaja".

Kolmas osa on nopea *toccata*, virtuoosinen väliosoitto. Se toimii valmistelevana preludina sarjan viimeiselle osalle ja tuo tarvittavaa kontrastia teoksen muille – hitaille ja koraalimaisille osille.

Päättävä IV osa, kromaattisesti etenevä *fuuga*, on perussävyltään valoisa ja toivoa herättävä. Olen käyttänyt siinä 1500-luvulta peräisin olevaa Pie Caniones -melodiaa, *Tempus adest floridum* ("Niityt kaikki kukkii taas"), joka on ylistävä kevätlaulu Jumalalle."

Matti Rantanen
harmonikkataiteilija,
Sibelius-Akatemian lehtori

Matti Murto (b. 1947 at Ylöjärvi, Finland) studied at the Tampere Conservatoire and the Sibelius Academy, obtaining a diploma in theory in 1973. He then continued his composition studies with Aulis Sallinen and Kalevi Aho and later, in 2005, received a Licentiate degree in musicology from the University of Helsinki for a dissertation on the orchestration of Aulis Sallinen's symphonies.

Harmonic elements, lyricism, romantic expressiveness and a free tonal approach to melody founded on Finnish folk music are among the salient features of Matti Murto's style. His solo and ensemble works with accordion have, of all his works, received greatest prominence in recent years.

Dona eis pacem (*Grant them thy peace*) for solo accordion, a commission from the Lohtaja Church Music Festival, was premiered by Matti Rantanen at Lohtaja Church in summer 2005. The Asian tsunami disaster the day after Christmas 2004 strongly influenced the composition on which Murto was working at the time. It thus became a memorial to the tsunami victims, to whom it is dedicated.

Murto wrote of his work:

"In my work I have used two folk chorales well-known in Finland as my thematic material. The first movement, *chorale*, is based on a hymn (*Jo varhain, Herra, annoit*) known in several Finnish variants. The chorale theme is at times very clear, but at times it is distorted, transformed, or allowed to recede. The original chorale melody centres round a five-note pentatonic scale that lends it exotic oriental colour. The harmonies and certain other background motifs create gloomy and ominous moods.

The second movement, *ricercar*, is polyphonic in texture and greatly reminiscent of a traditional fugue in structure. Its thematic material is based on another chorale (*Suo, Jeesus, paras opettaja*).

The third movement is a quick *toccata*, a virtuoso interlude. It serves as a preparatory prelude to the last movement and provides the necessary contrast for the other – slow, chorale-like – movements.

The closing fourth movement, a *fugue* that proceeds chromatically, is basically bright and optimistic. In it I have used the 16th century Piae Cantiones melody *Tempus adest floridum*, which is a spring song of praise to God.

Matti Rantanen,
accordionist and lecturer
at the Sibelius Academy

Translation: Susan Sinisalo

Vuoden 2004 Aasian hyökyaaltojen uhrien muistolle.
In memory of the victims of the Asian tsunami of 2004.

DONA EIS PACEM
Sarja harmonikalle – Sacred Music for Accordion
2004–05

I Koraali – Chorale

"Kuin helmin heijastaapi"

Matti Murto

Moderato

Accordion

8vb

(8vb)

(8vb)

(8vb)

(8vb)

rit.

pesante

25

poco rit.

Andante

p

S

29

mp

poco a poco stringendo e crescendo

BB

33

mf

36

f

41

più agitato

Bellows shake

ord.

sffz

47

Allegretto $\bullet = 126$ *c:a*

doloroso

p

A

II Ricercar

Koraalista "Ah saavu, Jeesus, seurahamme"

Matti Murto

Adantino $\bullet = 84-88$

Accordion

5

10

15

20

25

cresc.

f

subito p

tr

29

mp

mf

33

mp

mf

37

mf

f

p *cresc.*

tr

41

f

46

poco a poco crescendo

mf

III Toccata

Matti Murto

Allegretto *c:a* $\text{♩} = 80$

Accordion

Bellows shake

ord.

fp *sfz* *sfz*

f *mp* *cresc.*

ord.

f

B.S.

sfz *mp*

B.S.

20

23

a tempo ma poco più lento

27

stringendo ----- al

31

tempo primo

35

38

IV Fuuga – *Fuga*

Allegretto ♩ = 132 c:a

L.H.

Matti Murto

Acc. ▲ *p* — *mf* — *p* —

7

13

19

mp *cresc.* *f*

25

mp

31

mp

cresc.

f

37

p.

mf

43

f

rit.

a tempo

mp

49

mf

poco tenuto

f

mp

55

mf

p

SUOMALAISTA MUUSIKKIA HARMONIKALLE

Finnish Music for Accordion

Sooloteoksia/solo pieces

		Koodi/Code	
Kalevi Aho:	Sonaatit 1& 2 harmonikalle/Sonatas 1 & 2 for Accordion	M112	5
Kaj-Erik Gustafsson:	Missa Breve for Accordion (2005) ¹	M158	
	Kyrie/Gloria/Offertorium/Sanctus/Agnus Dei		
Unto Jutila :	Sävellyksiä harmonikalle/Compositions for Accordion ²	M153	
	Pohjalainen sarja/Kaksi luontokuvaa/Koraali		
Susanne Kujala:	Eläinten kokous/Meeting at the Zoo ⁴	M138	
Timo-Juhani Kyllönen:	Sonatina for accordion op.11	M040	
Matti Murto:	Pieni sarja & Meditaatio harmonikalle/ Little Suite & Meditation for Accordion ¹	M34	7
	Kesäkuvia harmonikalle/ Images of Summer for the Accordion ²	M67-1	
	Partita for Accordion (1998) ³	M124	6
	Pelimannin penkillä I, kansanlaulusov. harmonikalle/ Finnish Folksongs for Accordion ²	M147	
	Sarja harmonikalle/Sacred music for Accordion		
	"Dona eis pacem" (2004-05) ¹	M160	7
	Choral/Ricercar/Toccata/Fuga		

Kamarimusiikkia/Chamber Music

Timo-Juhani Kyllönen:	Unelmajuna/Dreamtrain for acc.& vl.	M042	
Matti Murto:	Divertimento for vl, vcl and acc. ²	M009	
	Dancing Suite for Violin and Accordion. ²	M028	7
	Täällä pohjantähden alla, 12 kansanlaulusovitusta ²	M116	7
	12 Finnish Folksongs for vl/vcl&acc.		
Ari-Matti Saira:	Trio nro 2 vl, vcl & acc./Trio No. 2 for vl,vcl& acc	M54B	7
	Astory for vl, pf, acc. and cb.	M31	
Heikki Valpola:	Ludit for Violin, Violincello and Accordion ¹	M24	8
	Tulenteko/To make a fire ¹	M25	8
	Marilina for Piano and Acc. ¹	M26	8
	Three Dances for Cello and Accordion ¹	M27	8
	Kosketuksia kahdelle harmonikalle/ ¹	M141	
	Contacts for two Accordion		
Matti Murto:	"ARIEL", Concerto for Accordion and Chamber Orchestra (1999) ²	score	M126A
		piano score	M126B
		accordion part	M126D
		performance material on hire	

¹⁾ toimittanut/edited Matti Rantanen

²⁾ toimittanut/edited Seppo Valkeajoki

³⁾ toimittanut/edited Mika Väyrynen

⁴⁾ toimittanut/edited Susanne Kujala

⁵⁾ recorded by Marjut Tynkkynen,
Alba records Oy, Alba ABCD 104

⁶⁾ recorded by Mika Väyrynen: A flight beyond time,
No. NAXOS, 2001

⁷⁾ recorded by Matti Rantanen: FAICD-22,
Finnish Accordion Institute, 2008

⁸⁾ recorded by Matti Rantanen: Fire Making,
Sibelius-Academy SACD-5, 1996

